

Nom i cognoms:

Comenta el següent text d'Isabel de Villena (pàg. 97 del llibre de text) a partir de les qüestions que es plantegen. Pots respondre a cadascuna de les preguntes o anar comentant-les en l'ordre que prefereisques.

- Explica la **polifonia** que hi apareix i les referències que conegues sobre l'autora que poden haver influït en la seua obra.
- Assenyala la **dixi** que trobes al text (un exemple de cada tipus).
- Quines **llengües** utilitza l'autora i per què les utilitza?
- Quin **registre lingüístic** s'empra al text i amb quina finalitat?
- A qui va dirigit aquest text i amb quina **intenció**?
- Quines altres **autores** destaquen per ser les primeres que van escriure en la seua llengua i quina coincidència trobes entre elles?
- Quins **recursos literaris** destaquen en aquests textos i per què?
- Quin és el **tema i les idees principals** que hi apareixen?
- **Relaciona** aquesta autora amb altres autors de literatura religiosa i moralitzant que hem treballat: explica les coincidències i les diferències entre ells.

POLIFONIA: LOCUTOR- narrador omniscient

Enunciador: la Senyora (Maria que es dirigeix al seu Fill-Jesús)

AUTOR REAL: Isabel de Villena (València 1430-1490), batejada amb el nom d'Elionor, filla del noble i escriptor Enric de Villena. Abadessa del convent de la Trinitat de monges clarisses. Va escriure una **Vita Christi**, vida de Jesucrist vista a través de les dones (excepcional per al seu moment). Tria els passatges dels Evangelis en els quals les dones figuren com a coprotagonistes: Maria Magdalena, Sta. Anna, la Verge Maria (totes les dones amb les quals es relaciona Jesús). **Línia de defensa femenina:** intenta demostrar el valor moral de les dones en contra de la misogínia predominant que les veia com un instrument del diable.

També va escriure diversos tractats i una **obra mística** *l'Speculum animae*, que es va perdre, encara que queden unes il·lustracions que ella va dibuixar sobre la Passió de Jesús. Aquesta dedicació a la pintura i els gravats es nota en el seu **estil que és molt pictòric** en les descripcions i s'acosta als detalls més mínims.

LECTOR MODEL: les monges del seu convent i els misògins, com Jaume Roig.

DIXI: TEMPORAL- "en lo qual" es referix a la nit del diumenge

"ara", és a dir, el moment en què la Verge parla al seu Fill

"se agenollà", indica el moment que la Verge es dirigeix a Déu

"dix-li", indica quan la Verge parla al seu Fill

PERSONAL: "sua", "mia", "meu", "seu"-possessius

"vostra", "Vós"- pronoms personals

ESPACIAL: "veniu a mi" – indica el lloc on és Maria.

LLENGÜES: llatí, quan apareixen les paraules literals de la Bíblia ja que no es podia traduir a ninguna llengua romanç, i català per fer més comprensible el seu missatge a les monges i els lectors de totes les classes socials.

REGISTRE: solemne, ja que explica l'Evangeli, i col·loquial, per demostrar la tendresa de la Verge cap al seu Fill.

INTENCIÓ: es dirigeix a les monges del seu convent per fer-los més propera la doctrina cristiana i també a Jaume Roig i tots els misògins que menyspreaven les dones per donar-los una visió amable del caràcter femení i de la seua influència positiva sobre Jesús. Se centra en la part humana, recorre a llegendes populars dels Evangelis apòcrifs (els que no són canònics o oficials).

PRIMERES DONES que van escriure en la seua llengua:

- VÍRIA Acte, segle II, va escriure en llatí. Es conserven tres inscripcions romanes trobades a València.
- Christine de Pizan (1364-1430), segle XIV, la primera escriptora que va escriure en francès.
- Aphra Behn, 1640, va escriure en anglès.
- Santa Teresa de Jesús, segle XVI, va escriure en castellà. També religiosa i mística com Sor IdV
- La reina de Mallorca (s. XIV), poetessa de la qual es conserva un poema, que és un plany seguint la tradició trobadoresca.
- Isabel de Villena (1430-90), primera escriptora en català, autora de la *Vita Christi*, protagonitzada pels personatges femenins de l'evangeli i no per Jesucrist.
- Isabel Suaris (1440/90), noble valenciana coetània d'Isabel de Villena, va escriure en català, va ser molt culta i va morir molt jove
- Tecla Borgia (1435, Gandia-1459, València), neboda de Calixte II i germana del papa Alexandre VI. També va escriure en català. Es conserva una composició dirigida per Ausiàs Marc.

RECURSOS LITERARIS:

- Diminutius i llenguatge col·loquial per demostrar la tendresa de "la Verge com a mare"
- Hipèrboles i exclamacions per donar-li solemnitat a l'escena religiosa
- Metàfores: les mans de Maria són el foc que calfa el seu fill, tota la terra cap dins la mà de Déu
- Metonímia: "foren comunicats a la seua ànima" (una part pel tot).

TEMA, IDEES PRINCIPALS:

La Verge Maria demostra els seus sentiments cap al seu Fill-Jesús en nàixer. En el primer paràgraf, manifesta el desig de tenir el seu Fill i de veure'l. En el segon fragment, el cuida quan acaba de nàixer amb els pocs recursos que té però amb moltes atencions i amor.

RELACIÓ AMB ALTRES AUTORS I OBRES:

Com la resta d'autors de la literatura religiosa i moralitzant té una intenció doctrinal i didàctica i segueix uns principis franciscans, tal com fan Lluïl i Vilanova.

Empra un llenguatge col·loquial per apropar la seua obra a la major part de lectors possibles, tal com pretenia Sant V. Ferrer amb els seus sermons.

Isabel de Villena no va viatjar, com altres autors de literatura religiosa ja que era abadessa i va viure sempre al convent de la Trinitat. Va seguir la influència d'altres *Vita Christi*, com la d'Eiximenis, però amb més qualitat literària, amb trets més personals i destacant el protagonisme de les dones com a resposta als atacs contra les dones de J. Roig i la tradició literària misògina medieval

Com Martorell, crea un ambient refinat, un espai de bellesa ideal, amb personatges simbòlics que s'anomenen amb noms compostos (Dolçordecontemplació, Diligènciavirtuosa). L'obra de Sor Isabel va tenir més lectors que el Tirant en el seu temps.